

Søknadsskjema for De Utrolige Årenes foreldreprogram

Vi er glad for å bistå med å etablere De utrolige årenes (DUÅ) i din organisasjon. For å sikre oss at organisasjonen er innforstått med hva det innebærer å etablere programmet (ene) med høy kvalitet og integritet, har DUÅ utviklet et søknadsskjema som hjelper oss med å avgjøre om din organisasjon innfrir nødvendige rammebetingelser for å tilby DUÅ.

Det er gjennom forskning vist at DUÅs programmer styrker foreldreferdigheter, læreres ferdigheter i klasseledelse samt øker barns sosiale kompetanse og reduserer atferdsproblemer.

Før du fyller ut spørreskjemaet anbefaler vi at du oppsøker aktuelle hjemmesider: www.incredibleyears.com (USA) www.dua.uit.no (Norge). Den norske hjemmesiden gir informasjon om DUÅs programmer i Norge, etablering og drift av DUÅ, aktuell informasjon til gruppeledere om veiledning og sertifisering, nyheter, kurs og workshops.

Undersøke behov og målpopulasjonen

Før organisasjoner kan etablere DUÅs program(er) ønsker vi å avklare om din organisasjon har vurdert et reelt behov for tiltak rettet mot foreldre med barn med atferdsproblemer. For eksempel har organisasjonen vurdert behov for tiltak spesifikt rettet mot barn med atferdsproblemer, eventuelt bredere forebyggende tiltak til ikke- diagnostiserte barn eller til familier som er i særskilt risiko for at barnet skal utvikle atferdsproblemer.

1. Hvordan ble dette bestemt? (for eksempel nærvær av risikofaktorer, behovsanalyse, høyt antall henvisninger) Vær vennlig og beskriv:

2. Hvilken aldersgruppe vil du rette tiltaket(ene) inn mot?

- a. 0 – 1 år (babyprogrammet)
- b. 1 - 3 år (småbarn programmet)
- c. 3 – 5 år (førskolealder programmet)
- d. 6 - 12 år (skolealderprogrammet)
- e. 3-6 år (universalforebyggingsprogrammet)

Hvorfor? _____

3. Hvilken populasjon (målgruppe) vil du tilby programmet til?
_____ universal forebygging (til alle foreldre)
_____ selekterte (utvalgte) grupper (forebygging eller høy – risikopopulasjoner)
_____ indikert forebygging (barn som viser begynnende atferdsproblemer eller som er i særskilt risiko for utvikling av atferdsproblemer)
_____ behandling (til barn som er/vil bli diagnostisert)

Hvorfor? _____

NB! Vi anbefaler vanligvis ikke å starte med mer enn et program av gangen med mindre organisasjonen rår over spesielt kvalifisert personale og ressurser. Vi anbefaler en gradvis innfasing av program med individuell opplæring i å utøve programmet med god kvalitet før man starter et nytt program.

Tilfredsstill DUÅ organisasjonens målsetninger og filosofi?

4. Hva er organisasjonens tre viktigste målsetninger?

5. Har organisasjonen gjort seg kjent DUÅs nettside og overordnede målsetninger innenfor DUÅs programmer (se DUÅs hjemmesider)? ____ ja ____ nei

6. Har organisasjonen vært i kontakt med DUÅ kontoret (Tromsø) i forbindelse med etablering av DUÅ eller drøftet etablering av DUÅ med noen andre innenfor DUÅs organisasjon (utdannede gruppeledere/mentorer, trener, etc.)?

Kontaktet DUÅ kontoret ____ ja ____ nei

Kontaktet andre innenfor DUÅ ____ ja ____ nei

Hvis ja, hvem? _____

7. Hva er organisasjonens faglige tilnærming/tenkning når det gjelder følgende (ring rundt det som passer):

Foreldrene bør involvere seg i barnas aktivitet og skolearbeid gjennom å delta i lek og hjemmelekser sammen med barna sine.

Sterkt uenig				Sterkt enig
1	2	3	4	5

Fagpersoner/foreldre bør bruke belønninger på en aldersadekvat måte for å motivere barn med atferdsproblemer.

Sterkt uenig				Sterkt enig
1	2	3	4	5

Fagpersoner som bruker en samarbeidstilnærming til de foresatte og aktivt involverer foreldre i å lage målsetninger og i å bidra til løsninger bruker effektive læringsmetoder.

Sterkt uenig				Sterkt enig
1	2	3	4	5

Grensesetting som involverer "tenkepause" eller "nedroingsstrategier" er en effektiv tilnærming til aggressiv atferd

Sterkt uenig				Sterkt enig
1	2	3	4	5

Organisasjonens interesse og menneskelige ressurser til å levere DUÅ

Den enkelte fagperson kan ha et stort ønske om å kunne tilby DUÅ, men uten administrativ og politisk støtte på ledelsesnivå er det vanskelig å etablere programmet(ene) på en vellykket måte. På tilsvarende måte kan ledere ønske å tilby DUÅ men de kan bare lykkes hvis fagpersonene er motiverte og ønsker å lære seg å utøve programmet(ene). Derfor er det viktig at organisasjonen har en felles forståelse for hva som kreves for å kunne gå i gang/drive DUÅ.

8. Hvilke type organisasjon skal tilby DUÅ?

- a BUP (Poliklinikk for barn og unges psykiske helse)
- b Helsestasjon
- c Familiesenter/Familiens hus
- d Barneverntjeneste (kommunal)
- e Statlig Familie- og barneverntjeneste (Bufetat)
- f RBUP/RKBU (Regionsenter for barn og unges psykiske helse)
- g Universitetsklinikk
- h Familievernkontor
- i Andre, spesifiser _____

9. Hvor cirka mange barn bor i organisasjonens nedslagsfelt?

- 0 – 3 år
- 3 – 6 år
- 6- 12 år

Ca 2 % av barnebefolkningen i Norge har alvorlige atferdsproblemer og trenger behandling (BUP eller spesialisthelsetjenesten). Ca 5 % av barnebefolkningen har begynnende og moderate atferdsproblemer eller er i særskilt risiko (sårbarhet) for utvikling av atferdsproblemer. Med

utgangspunkt i dette kan man beregne ca antall barn som vil komme til å trenge behandling eller hjelp fra forebyggende innsatser i organisasjonens nedslagsfelt.

En foreldregruppe består av foreldre til 6 barn. Dersom det er behov for å tilby 2 foreldregrupper parallelt (12 barn) trengs det 4 gruppeledere (+ minst en i reserve).

For å imøtekomme normale personalreduksjoner (sykdom, svangerskap, permisjon, oppsigelser, etc.) anbefales DUÅ at man utdanner 3 gruppeledere.

10. Tatt i betraktning antall barn og familier som kan ha behov for DUÅ, hvor mange gruppeledere ønsker dere å gi opplæring? Ant: _____

11. Hvordan vil du beskrive kommunen(e)/distriktet som organisasjonen betjener?

____ a Distriktskommune

____ b Småby/tettsted

____ c Storby

12. Antyd prosentandelen av forskjellige kulturer representert i området dere betjener

____ etnisk norsk

____ samisk

____ kvensk

____ finsk

____ russisk

____ afrikansk

____ arabisk/fra midt Østen

____ andre, spesifiser _____

13. Er det behov for å tilby programmet(ene) på andre språk enn norsk? _____

Hvor mange fagpersoner (terapeuter/helsearbeidere/sosialarbeidere) er det i din organisasjon?

14. Hvordan fikk dere vite om DUÅ?

15. Foreligger det et politisk vedtak om etablering av DUÅ i kommunen (kommunestyre-, byråds-vedtak? (sett kryss) ____ ja ____ nei

For BUP: Foreligger det en beslutning/vedtak om etablering av DUÅ, og på hvilket nivå ble dette fattet? Vennligst beskriv:

Dersom det ikke er fattet formelle vedtak må dette gjøres før DUÅ kan etableres i organisasjonen.

16. Er din organisasjons ledelse kjent med DUÅs målsetninger og ressursbruk for å tilby dette programmet(ene)? ____ ja ____ nei

17. Hvor motivert og støttende er organisasjonens ledere til å tilby DUÅ?

uenige		nøytrale		meget støttende
1	2	3	4	5

18. Har det vært møte med ansatte i organisasjonen der mål og metoder ble presentert med sikte på å avklare deres motivasjon for å tilby programmet(ene)?
____ ja ____ nei

19. Etter møte med ansatte hvor stor prosentandel støtter etableringen av DUÅ?
____ %

20. Er det noen i organisasjonen som allerede har fått opplæring i ett eller flere av DUÅs programmer?

Ja ____ Nei ____ Foreldreprogram
Ja ____ Nei ____ Skole – og barnehageprogrammet
Ja ____ Nei ____ Dinosauerskole i smågruppe
Ja ____ Nei ____ Dinosauerskole i klasserom
Ja ____ Nei ____ Babyprogram

Hvor mange er sertifisert?

Antall: ____

Vær vennlig å oppgi navnene på disse.

21. Er organisasjonens faggruppe kjent med DUÅs hovedkomponenter, progresjon, antall gruppemøter, teoretiske rammer og forskning?
____ ja ____ nei

Noen ganger bestemmer organisasjonen seg for å korte ned programmet(ene) eller utelate enkelte komponenter i programmet(ene), enten av budsjettmessige begrensninger eller tidsbegrensninger. Når dette skjer vil effekten av programmet(ene) reduseres. Forskning på DUÅ har vist en sammenheng mellom antall møter(dosering) og omfanget av positiv endring i atferd. Derfor har vi endt opp med et minimum antall gruppesamlinger for hvert program.

I tillegg til den aktuelle tid det tar å tilby programmet(ene) til foreldre og barn, trenger gruppeledere tid til forberedelser og etterarbeid i forbindelse med ukentlige kurskvelder. Dette innebærer klargjøring av materiell, review av filmopptak, telefonsamtaler med foreldre mellom møtene, retting av hjemmeoppgaver og veiledning, tilberede mat/frukt og forfriskninger, skaffe barnevaktordning/ transport ved behov. Dette innebærer at man må beregne 15 timer (40 %) av hver gruppeleders stilling for å tilby en to timers foreldregruppe. Organisasjonens ledelse må legge til rette for at gruppeledere kan delta på veiledning/konsultasjon i regi av DUÅ. Gruppeledere må gjennom det første året som organisasjonen tilbyr programmet avsette ekstra tid til selvstudium.

22. Er organisasjonen innstilt på å avsette anbefalt tid for å kunne tilby programmet(ene) i sin helhet? ___ ja ___ nei

23. Kan organisasjonen stille lokaler til disposisjon i forbindelse med veiledning/konsultasjon av gruppeledere? ___ ja ___ nei

Det anbefales at organisasjonen nøye velger ut kandidater til opplæring som gruppeledere ut fra relasjonelle ferdigheter, utdanning, erfaring, kollegial respekt og motivasjon for å tilby manualbaserte programmer. Vedkommende må være villig til å bruke den tid det tar å lære seg et nytt program med respekt for kvalitet og integritet. Medarbeidere som skal gjøre innovativ virksomhet i en organisasjon må være forberedt på, og kan glede seg over, å være en forandringsagent som skal opptre støttende for andre med evnen til fleksibilitet og entusiasme.

24. Hvilken utdanningsbakgrunn har organisasjonens ansatte som skal tilby dette programmet? Kryss av for alle alternativer (DUÅ anbefaler minimum 3 – 4 årlig helse- og sosialfaglig bakgrunn/bachelor)

- ___ a Spesialpedagog
- ___ b Psykolog (psykologspesialist)
- ___ c Miljøterapeut
- ___ d Barnevernspedagog, Sosionom
- ___ e Helsesøster, psykiatrisk sykepleier
- ___ f Lærer, førskolelærer
- ___ g Psykiater, pediater
- ___ i Andre, spesifiser _____

Erfaringen viser at uavhengig av formell utdanningsbakgrunn er de beste gruppeledere de som er fleksible og komfortable med en læringsstil basert på samarbeid og er motivert for å jobbe i forhold til manualbasert opplæring. Det anbefales at gruppelederkandidater har kunnskap i utviklingspsykologi og atferdsanalyse (sosial læringsteori).

25. Er noen allerede valgt ut til å motta opplæring i noen av programmet(ene)?
___ ja ___ nei

26. Hvilke kriterier brukte organisasjonen til å velge ut disse? Vær vennlig og beskriv:

-
-
27. Er ansatte som er tiltenkt opplæring som gruppeleder blitt fortalt om programmet(ene) og spurt om deres interesse og motivasjon for å motta opplæring i programmet(ene)?
____ ja ____ nei

Vær vennlig å oppgi navn på de personene dere planlegger å sende på opplæring og mener egner seg som gruppeledere i DUÅ:

Vi anbefaler at vedkommende som skal bli gruppeleder i DUÅ ikke er i andre etter- eller videreutdanningsløp fram til de er sertifisert som DUÅ gruppeleder.

DUÅ skal ikke integreres i eller slås sammen med andre program. Dersom man, etter behovsanalyse, kommer fram til at klientgrunnlaget er stort (f.eks. i de store byene), kan DUÅ kombineres med et annet evidensbasert program, f.eks. PMT-O. Programmene skal da gis hver for seg, og etter hensikten. Dersom behovsgrunnlaget tilsier det, kan det være hensiktsmessig at to evidensbaserte programmer rettes inn mot forskjellige målgrupper som f.eks. når det er behov for individuell behandling (PMT-O) og gruppebasertbehandling (DUÅ), eller ulike foreldregrupper (f.eks. PMT-O 3-12 år og DUÅ 0-12 år).

28. Vurderer organisasjonen å kombinere eller integrere DUÅ med et annet evidensbasert program? ____ ja ____ nei

Hvis så, hvilke(t) program og hvorfor ønsker organisasjonen å kombinere DUÅ med et annet program?

Vurdering av organisasjonens økonomi og kapasitet for å tilby DUÅ program

29. Er organisasjonens ledelse innforstått med og aksepterer kostnadene og tidsbruk som kreves for at ansatte skal kunne tilby DUÅs Foreldreprogram (3 dager/21 timers opplæring/workshop, 40 % stillingsandel pr gruppeleder, innkjøp av utstyr, påløpende driftsutgifter, tilrettelegge tid for ansattes deltakelse på veiledning/konsultasjon, etc.)?
ja ____ nei ____

Antall gruppeledere som skal læres opp _____

Ønsket dato for opplæring/workshop _____

Antatt oppstart av DUÅ grupper i etterkant av opplæringen _____

Hvor mange foreldregrupper planlegges samtidig etter at den kvalifiserende workshopen er gjennomført _____

Opplæringen kan begynne etter at organisasjonen har fattet de nødvendige vedtak, forberedt organisasjonen på DUÅs innhold og forutsetninger for å kunne tilby programmet, og etter at samarbeidsavtale er inngått med DUÅ-administrasjonen i Tromsø. Den kvalifiserende workshopen vil bli arrangert med deltagere fra flere organisasjoner fra samme geografiske område, og med et deltagerantall på mellom 15 – 20 personer.

Etter grunnleggende opplæring/workshop legges det opp til kontinuerlig veiledning/ videoreview av gruppelederne fra mentor. Vi anbefaler også at gruppelederne gjennom kollegaveiledningsgruppe innad i organisasjonen (ca. 1 time pr uke), deler erfaringer gjennom videoreview og diskuterer gruppeprosesser. Gruppelederne bør sende inn opptak av et gruppemøte til mentor en gang pr gruppe de første to gruppene for tilbakemelding om gruppeprosesser og gruppegjennomføring. Etter gjennomføring av 2 – 3 gruppeforløp kan gruppeleder be om vurdering for sertifisering.

Å gå i gang - rekruttering av barn/familier - samarbeid med andre instanser

Les også "rekruttering av foreldre" på eget ark

30. Hvilke instanser planlegger organisasjonen å rekruttere familier/barn fra?

Vær vennlig og beskriv:

31. Tar organisasjonen sikte på å tilby både forebyggings- og behandlingsgrupper? (sett kryss) Forebyggingsgrupper _____ Behandlingsgrupper _____

32. Er organisasjonen innforstått med å tilby barnepass og transport ved behov og mat/forfriskninger ved hver kurskveld? ____ ja ____ nei

Det er en obligatorisk del av DUÅ at organisasjonen tilbyr barnepass og transport om nødvendig samt mat, kaffe/te, mineralvann i forbindelse med foreldregruppene. Årsaken er å redusere faren for frafall og uteblivelse fra gruppene.

Det er obligatorisk for gruppeledere å delta i veiledning gjennom hele perioden man tilbyr DUÅ. Også etter sertifisering. (Se nærmere regler på nettsiden vår) Dette inngår i den 40 % stillingsandelen som er forutsatt for etablering av DUÅ i organisasjonen.

33. Det anbefales at organisasjonen velger en ansatt som kontaktperson mellom DUÅs administrasjon/ledelse og organisasjonen for å ivareta kontakten mellom DUÅ og organisasjonen i forbindelse med praktiske spørsmål. I tillegg skal kontaktpersonen bidra til fortløpende støttefunksjoner for programkvalitet (gjennomgang av sjekklister/prosessjekklister, kollegavurdering for gruppelederne, etc.)

Har organisasjonen valgt ut noen til overnevnte oppgaver og hvem vil denne personen være (navn, stilling og kontakinformasjon må oppgis)?

34. Det er viktig at gruppelederne oppnår sertifisering for å tilby programmet(ene) med høy faglig kvalitet. Stiller organisasjonen seg positivt til å legge til rette gruppeledernes arbeidssituasjon slik at sertifisering som gruppeleder oppnås (kollegaveiledning, deltakelse på veiledning/konsultasjon, samt administrativ og faglig støtte og oppmuntring)? ____ ja ____ nei

Organisasjonens planer for programevaluering

Fortløpende evalueringer av foreldregruppemøtene og sluttevaluering forutsettes som en del av prosessen med å levere programmet(ene) med integritet og kvalitet. Tilbakemeldinger fra foreldre bidrar hele tiden til forbedringer i levering av programmet(ene).

35. På oppfordring fra DUÅ, er organisasjonen villig til å ta i bruk følgende evalueringsinstrumenter i forhold til foreldre og barn?

Foreldre (PSI¹) _____

Barnet (ECBI²) _____

Skole (SESBI-R³) _____

DUÅs kvalitetsundersøkelse (brugerfornøydhet) _____

37. Som godkjent DUÅ organisasjon inngår organisasjonen et kontraktfestet samarbeid med DUÅ hvor organisasjonen forplikter seg til å delta i de evalueringer som igangsettes av DUÅ. Som ledd i kvalitetssikringen av programmet(ene) vil DUÅ sende spørreskjema angående organisasjonens levering og drift av DUÅ. Er organisasjonen villig til å påta seg dette arbeidet? ____ ja ____ nei

¹ Parent Stress Index

² Eyberg Child Behavior Inventory

³ Sutter-Eyberg Student Behavior Inventory-Revised

38. Hvem i organisasjonen vil ha ansvar for overnevnte programevalueringer og svare på slike henvendelser fra DUÅ (hensiktsmessig at dette er samme person oppgitt under punkt 36)?
-

Organisasjonens forpliktelser for vedlikehold av programkvaliteten over tid

Å søke eksterne eller interne midler kan bidra til å gi næring til vedlikehold av nye programmer. Det er viktig å starte prosessen med langsiktig finansiering av vedlikehold og kompetanseheving tidlig. Langsiktig finansiering gir mulighet for nyrekruttering av gruppeledere og gir gruppeledere mulighet til å delta på veiledning/konsultasjon og relevante konferanser. Ledelsen for DUÅ i Norge vil regelmessig arrangere eller invitere til faglige samlinger hvor også representanter fra originalmiljøet i Seattle og samarbeidspartnere i andre land som tilbyr DUÅ vil være representert. Fra DUÅs ledelse er det ønskelig at flest mulig gruppeledere kan delta på slike arrangement i regi av DUÅ.

39. Stiller organisasjonen seg positiv til å la gruppelederne delta på arrangementer (kurs, konferanser, fagdager) som arrangeres i regi av DUÅ? ____ ja ____ nei
40. Med hensyn til en organisasjons normal forventet "turn-over" rate (permisjoner, oppsigelser, sykemeldinger, osv) stiller organisasjonen seg positiv til over tid å supplere med nye gruppeledere for bidra til kontinuitet og stabilitet i driften av programmet(ene)? ____ ja ____ nei
41. Om organisasjonen får opphold i drift av DUÅ grupper skal gruppelederne likevel delta på veiledning/konsultasjon i regi av DUÅ. Gruppelederne som får opphold ut over 12 mnd i sin gruppelederaktivitet og *ikke* deltar på veiledning/konsultasjon må gjennomføre ny opplæring/workshop i regi av DUÅ (gjelder ikke i svangerskapspermisjon).

Stiller organisasjonen seg positiv til dette? ____ ja ____ nei

Vi gjør oppmerksom på at om organisasjonen velger å avvikle sitt DUÅ tilbud, skal DUÅs administrasjon/ledelse umiddelbart informeres om dette. Ved avvikling DUÅ tilbud skal gruppeledermanualer + DVDer og annet tilhørende DUÅ materiell leveres tilbake. Dersom organisasjonen ikke er i stand til å avsette tilstrekkelig tid og ressurser for å kunne tilby DUÅ med høy kvalitet og i samsvar med denne søknadens betingelser, forbeholder DUÅ seg retten til å kontakte organisasjonens ledelse med sikte på å reetablere samarbeidsavtalen mellom DUÅ og organisasjonen, eventuelt avslutte samarbeidsforholdet. Samtidig forplikter DUÅs administrasjon med leder seg til å bistå organisasjonen på en slik måte at organisasjonen kan tilby DUÅ med høy kvalitet etter de til enhver tid beskrevne prosedyrer.

Navn på organisasjon: _____

Navn på organisasjonens leder: _____

Organisasjonens postadresse: _____

Telefon: _____ e-post: _____

Dato /sted: _____ Signatur leder: _____

Skjema sendes til:

UiT Norges arktiske universitet,
Det helsevitenskapelige fakultet
Regionalt kunnskapssenter for barn og unge
-psykisk helse og barnevern (RKBU Nord)
De Utrolige Årene (DUÅ)
9037 Tromsø

Kontaktinfo for etablering og opplæring av DUÅ:

Telefon: 77 64 58 68/72

E-post: kontakt@deutroligearene.uit.no